GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 206 — Duminecă, 20 Septemvre (2) Octomvre. — 1887.

In memoria lui IACOBŬ MUREŞIANU.

Braşovŭ, 19 Septemvre 1887.

Regretatulŭ Iacobŭ Mureşianu considera femeia ca unŭ factorŭ principalŭ, ba chiar ca factorŭ decisivŭ în crescerea copiilorŭ. De aceea dênsulŭ, ca pedagogŭ cu îndelungă esperienţă, şi-a pusŭ dela începutŭ ca scopŭ de a da femeei române rolulŭ ce i se cuvine ca mamă în societatea românéscă. Totŭ din indemnulŭ acesta a datŭ viéţă rĕposatulŭ la 1850 primei reuniunĭ române dincóce de Carpaţĭ, gândindu-se în prima liniă la femeia română şi întemeindŭ Reuniunea femeilorŭ române din Braşovŭ, care a datŭ apoi îndemnŭ la formarea celorlalte reuniunĭ de femei şi de bărbaţĭ în Ardealŭ şi dincolo de Carpaţĭ.

Pe femeile române le-a provocatŭ ca sĕ-şĭ ţină de cea mai sfântă datorinţă a lorŭ, în tótă viéţa, a-şĭ preţuì limba naţională românéscă în orĭ ce împrejurare, atâtŭ în crescerea copiilorŭ, câtŭ şi în conversaţiune, a-şĭ căuta chiar gloria în vorbirea românéscă orĭ şi unde, apoi a se asocia la olaltă, pentru ca prin reuniunĭ sĕ'şĭ cultive şi sĕ-şĭ apere şi ele limba română, ce au moştenit'o dela părinţĭ, de intenţiunile duşmane, „care merg fără frêu şi fără încetare a spulbera cu timpul totŭ ce este românŭ în patria nóstră“.

„*Mamele române* — scrie Iacobŭ Mureşianu — sĕ'şĭ créscă copii cu tótă scumpĕtatea în moralitate şi activitate patriotică, îndemnându-i, încă din cea mai fragedă etate, la purtare de bună cuviinţă întru tóte; ér cu anii crescerei sĕ le insufle cu tótă energia iubirea de limba română, până la exaltare, *ca fii de Românĭ sĕ se ţină mai presusŭ de toţĭ câţĭ vorbescŭ limbĭ străine*, în cultivarea şi predilecţiunea limbei materne, pe care pentru tótă lumea sĕ nu o neglige chiar şi când vorŭ învĕţa alte limbĭ străine. *Ba de li s'arŭ rĕsti cerulŭ şi pământulŭ* că nu-i va mai ocroti sub acoperemântulŭ sĕu sĕu pe suprafaţa sa, *sĕ nu'şĭ părăséscă usulŭ şi dreptulŭ limbei lorŭ române*, care e celŭ mai preţuitŭ diamantŭ între tóte limbile din Orientulŭ Europei şi care, décă ilŭ sciau păstra şi apĕra cu totŭ modulŭ şi cu mai mare preîngrijire, scumpĕtate şi preţuire străbunii noştri, în tóte sferele activităţii lorŭ, nearŭ fi împletitŭ a bună sémă de seculĭ într'o corónă lungă şi lată în Orientulŭ Europei, ce mâna întinsă spre Occidentulŭ ei, ca garanţiă pentru eternisarea vieţii şi înflorirea gintei românescĭ în Orientŭ“.

„Mamele române din oraşe şi din cetăţĭ sĕ nu-şĭ părăséscă predilecţiunea limbei române în orĭ-ce societate publică sĕu privată, sĕ nu degenereze nicĭ sĕ cadă în indiferentismŭ faţă cu limba; sĕ nu concédă, Dómne feresce, copiilorŭ a-şĭ uita limba maternă preferindŭ a vorbi şi scrie în limbĭ streine; din contră la învĕţarea limbilorŭ streine, necesare pentru studii, sĕ ia de vehiculŭ limba română, acésta sĕ fiă basa, temeiulŭ pe care să se sprijine învĕţarea altorŭ limbĭ“.

„Iubirea către limba maternă sĕ li-o înrĕdăcineze mamele astfelŭ copiilorŭ, încâtŭ ea sĕ se prefacă nu numai în datină şi în usŭ naţionalŭ, ci chiar în virtute naţională. Numai astfelŭ îşĭ va îndeplini mama română sfânta datorinţă către fii sĕi şi către neamulŭ românescŭ, când va deştepta în copii sĕi consciinţa, că limba română e celŭ mai preţuitŭ odorŭ alŭ naţiunei române din Orientulu Europei.“

Nu putemŭ ca sĕ încheiămŭ mai bine acéstă parte a însemnărilorŭ sale, decâtŭ citândŭ pasagiulŭ, prin care arată motivele ce l'au îndemnatŭ la înfiinţarea reuniunei femeilorŭ române rĕmânêndŭ sĕ arătămŭ în numĕrulŭ viitorŭ ce a scrisŭ cu privire la conlucrarea sa la fundarea gimnasiului românŭ din Braşovŭ şi despre alte stăruinţe ale lui sociale şi culturale.

„Cu scóterea la viéţă a Reuniunei femeilorŭ romane“ — ḑice rĕposatulŭ — „am vênatŭ deodată şi scopulŭ de a îndemna şi a atrage şi partea bărbătéscă a naţiunei române, orĭ unde s'ar afla locuinţa, la asemenĭ associaţiunĭ de totŭ soiulŭ; şi acésta se făcù cu totŭ felulŭ de îmboldurĭ şi provocărĭ repeţite în sînulŭ naţiunei întregĭ, înfiinţându-se Reuniunea sub numele de „română“ *fără deosebire confesională*“.

„Acéstă concordiă associativă amŭ propus'o şi recomandat'o de repeţite-orĭ, *ca cea mai necesară, ba unica şi singura condiţiune de a se puté înălţa şi Românulŭ prin consfătuirĭ comune între sine la o activitate câtă de puternică şi prin ea la cultură, gloriă şi mărire!*“.

In cursulŭ ḑilei de erĭ şi de aḑĭ, Redactorulŭ »Gazetei Transilvaniei“ a mai primitŭ următórele telegrame şi scrisorĭ de condolenţă:

Sibiiu, 18 (30) Septemvre

Primiţĭ adênca'mĭ condurere şi representarea Associaţiunei şi a mea la îmormêntarea tizului meu préiubitŭ prin Cosma şi fiiulŭ meu.

Bologa, v.-preş. Associaţiunei.

Blaşiu, 18 (30) Septemvre.

Primiţĭ espressiunea sentimentelorŭ nóstre de condolenţă pentru perderea suferită prin mórtea nepreţuitului vostru părinte.

Inteliginţa română din Blaşiu.

Bucurescĭ, 18 (30) Septemvre.

Rogŭ sĕ primiţĭ şi din parte'mĭ esprimarea durerei pentru perderea bunului vostru tată şi distinsului patriotŭ. **Maiorescu.**

Deva, 18 (30) Septemvre.

Primiţĭ espresiunea profundei nóstre condolenţe pentru ireparabila perdere a scumpului vostru părinte şi ilustrului nostru anteluptătorŭ naţionalŭ. **Lucreţia şi Alessiu Olariu.**

Deva, 18 (30) Sept.

Ne associămŭ profundului doliu ce-lŭ pórtă familia distinsului nostru publicistŭ Iacobŭ Mureşianu. **Românii din Deva.**

Năsĕudŭ, 18 (30) Septemvre.

Perderea vrednicului capŭ alŭ familiei nóstre, ca celŭ mai obligatŭ memoriei sale eterne, o simţŭ mai adêncŭ, dér însu-mĭ fiindŭ bolnavŭ, nu putui pleca; am însciinţatŭ pe toţĭ. Plânsulŭ şi rugăciunile nóstre întrunite, le vorŭ vesti mâne clopotele bisericilorŭ din Năsăudŭ şi din prejurŭ. Atotputintele sĕ vĕ mângăe pe toţĭ, eu sunt pré slăbŭ a mĕ mângăia însu'mĭ pe mine. **Ioachimŭ Mureşianu.**

Bucurescĭ, 18 (30) Septemvre.

Părtaşŭ fiindŭ durerii, trimitŭ condolenţele mele sincere. **Radu**, preotŭ unitŭ.

Bucurescĭ, 19 Septemvre (1 Octomvre.)

Deplângemŭ cu naţiunea perderea neobositului luptătorŭ şi publicistŭ Iacobŭ Mureşianu.

Anuşca, Corvinŭ, Moldovanŭ, Rocneanŭ, universitarĭ.

Ploescĭ, 19 Septemvre (1 Octomvre.)

Mĕ associezŭ cu durere la pierderea ce încercaţĭ prin mórtea venerabilului vostru părinte. **Ionŭ Popovicĭ.**

Bucurescĭ, 19 Septemvre (1 Octomvre.)

Regretămŭ perderea veteranului dascalŭ alŭ neamului românescu. Cerulŭ sĕ mângăe pe mâhniţĭ.

Cordescu, Popŭ Pĕcurariu.

Blaşiu, 19 Septemvre (1 Octomvre).

Regretămŭ neparticiparea la îmormêntare, însă participămŭ la durerea ta suferită prin perderea neuitatului tĕu părinte. Comunică condolenţele nóstre familiei.

Neculae, Partenie, Aurelŭ, profesorĭ.

Têrgovisce, 19 Septemvre (1 Octomvre).

Condolenţele nóstre.

Familia **Cepescu.**

Sinaia, 18 (30) Septemvre.

Regretŭ perderea celui ce se duce dintre noi cu consciinţa pe deplinŭ împăcată. Lipsa lui sĕ ne îmbărbăteze pentru a ne puté împlini şi noi datoriile faţă de naţiune.

N Făgărăşanŭ, inginerŭ.

Blaşiu, 18 (30) Septemvre.

Impărtăşindu-vĕ sincera nóstră condolenţă şi profundele regrete pentru perderea ce aţĭ înduratŭ, ne asociămŭ la jalea Vóstră.

Silvestru Nestorŭ, profesorŭ şi **soţia.**

Craiova, 19 Septemvre (1 Octomvre).

Impărtăşimŭ durerea pentru perderea venerabilului vostru părinte şi marelui Românŭ.

Mihălescŭ, Străjanŭ, Cantorichi, Constandinescu, Anagrosta, Calolanŭ, Faurŭ, Cheţan, profesorĭ.

Gherla, 18 (30) Septemvre.

Primesce împreună cu toţĭ ai familiei espresiunea profundelorŭ simţĕminte de condolenţă pentru marea pierdere ce aţĭ induratŭ prin adormirea pe vecĭă a pré iubitului nostru părinte şi prea preţuitului nostru conducĕtorŭ de odinióră.

Consolaţi-vĕ în conscienţa, că repausatulŭ:
Luptă bună a luptatŭ şi coróna nemurirei bine o a meritatŭ!

N. F. Negruţiu
Red. şi proprietarŭ.

P. S Corónele aicĭ trimise, dintre carĭ una o oferŭ eu şi alta tipografia mea „Aurora“, sĕ se depună pe coscigulŭ care închide scumpele osĕminte ale marelui defunctŭ. Ele suntŭ unŭ micŭ omagiu adusŭ amintirei meritelorŭ deşteptului conducĕtorŭ de odinióră alŭ poporului românŭ. — Regretŭ că — pătimindŭ şi însu-mĭ — nu am pututŭ în persónă sĕ i le ducŭ acestea.

Din afară.

Cunoscutulŭ conducĕtorŭ alŭ opoziţiunei bulgare *Petko Slaveikov* a adresatŭ *prinţului Ferdinand* alŭ Bulgariei o scrisóre, care cuprinde în esenţă următórele:

Naţiunea bulgară a trăitŭ multe ḑile de nenorocire şi de doliu, dér în astfelŭ de modŭ ca acum nicĭ odată n'a fostŭ maltratată. Poporulŭ bulgarŭ a suferitŭ totŭ în speranţă, că va primi unŭ principe legitimŭ, a căruĭ sosire sĕ-i redea liniştea. Acéstă speranţă însĕ a fostŭ desamăgită. Slaveikov amintesce apoi prinţului jurămêntulŭ ce l'a depusŭ în Têrnova, că va guverna ţéra amĕsurată constituţiunei; guvernulŭ sĕu însĕ conduce ţéra după placulŭ sĕu; abusurile de putere şi actele arbitrare n'au încetatŭ, fiorósele întêmplărĭ ale anului trecutŭ érăşĭ s'au renoitŭ, se întrebuinţéză din nou forţa. Guvernulŭ actualŭ vrea sĕ impună naţiunei voinţa luĭ

cu tóte mijlócele, chiar cu cele mai ilegale. Deşi starea de asediu a încetatŭ, totuşĭ libertatea pressei este din nou suprimată; acestŭ actŭ ilegalŭ nu póte întări tronulŭ şi nu va câştiga prinţului devotamentulŭ poporului, care scie, că orĭce mĕsură s'a luatŭ cu consimţĕmêntulŭ prinţului. Legea nu este literă mórtă, precum îşĭ închipuesce guvernulŭ. Spre nenorocirea lui guvernulŭ se află pe o cale ce lŭ va arunca în pericule; elŭ a adusŭ nu numai ţéra, ci chiar şi pe principele într'o situaţiune puţinŭ vrednică de invidiatŭ. Acestŭ guvernŭ a tăinuitŭ principelui adevĕrata voinţă a poporului şi poporului intenţiunile principelui, şi e o rĕutate a se juca astfelŭ cu sórtea unui poporŭ şi a unui principe regentŭ. Acestŭ guvernŭ lasă a se conduce de capriţiele lui şi nu de precumpĕnirĭ politice, şi acesta e motivulŭ, că se lasă a fi tîrîţĭ la acte de nedreptate şi de arbitrarietate, care subminéză autoritatea principelui. Dér cu minciunĭ, cu arbitrarietate şi cu gróză nu va succede a întări statulŭ şi tronulŭ. Orĭ-ce arŭ ḑice principelui ministri, încheiă Petko Slaveikov, maioritatea poporului bulgarŭ nu împărtăşesce părerile lorŭ şi nu voiesce a suferi sĕ trécă peste ruine fructele politicei lorŭ.

SCIRILE ḐILEI.

La inmormêntarea lui Iacobŭ Mureşianu au sositŭ au sositŭ din Blaşiu, ca delegaţĭ din partea Escelenţiei Sale Présânţitului Metropolitŭ Dr. Ioanŭ Vancea, Rvdiss. domnŭ canonicŭ metropolitanŭ Ioanŭ M. Moldovanŭ şi Pré onor. domnŭ Dr. Augustinŭ Bunea, profesorŭ de teologiă. D-lŭ canonicŭ a fostŭ însărcinatŭ totodată a esprima familiei decedatului cele mai sincere condolenţe în numele Escelenţei Sale, asemenea şi în numele inteligenţii din Blaşiu.

*

Escelenţa Sa Prea Sânţitulŭ Metropolitŭ Mironŭ Romanulŭ şĭ-a esprimatŭ prin telegramă cătră Redactorulŭ fóiei nóstre alăturarea sa cu sinceră condolenţă la tributulŭ de recunoscinţă şi pietate ce lŭ vorŭ aduce preoţii greco-orientalí fostului lorŭ dascălŭ timpŭ de 50 de anĭ.

*

— Din partea Associaţiunei române transilvane din Sibiiu au sositŭ ca delegaţĭ domnii Partenie Cosma şi Valeriu Bologa, însărcinaţĭ fiindŭ a esprima totodată în numele presidiului Associaţiunei condolenţe familiei Mureşianŭ.

—x—

In cercurile hotărîtóre din Pesta se vorbesce cu multă stăruinţă despre fortificarea capitalei ungare. Se afirmă că guvernulŭ unguresců va depune în sesiunea viitóre a adunărei deputaţilorŭ unŭ proiectŭ relativŭ la fortificarea capitalei şi va cere unŭ împrumutŭ de 15 milióne de florinĭ pentru lucrările pregătitóre.

—x—

Unŭ vaporŭ englesŭ încărcatŭ, cu şine ce venea spre Galaţĭ, la milea 37, lângă Tulcea, ne spune „Galaţii“, voindŭ sĕ întórcă, a rĕmasŭ înomolitŭ în latulŭ Dunărei, închiḑêndŭ astfelŭ cu desĕvêrşire trecerea vaselorŭ. Atâtŭ vaporulŭ „Loyd« câtŭ şi alte vapóre, carĭ veneau în Galaţĭ, stau ancorate aşteptândŭ deschiderea fluviului. Nicĭ vaporulŭ localŭ, care a plecatŭ la Tulcea, n'a putută trece. S'au trimisŭ şlepurĭ ca sĕ desbarce o parte din marfă spre a puté scóte vaporulŭ din nămolŭ. Până acum comunicaţiunea în josulŭ Dunărei este întreruptă.

—x—

„Revue de l'Orient« anunţă, că delegatulŭ sindicatului industrialŭ din Moscva, Samarim, e în Româniaĭ avêndŭ misiunea sĕ mijlocéscă şi sĕ determine acolo locurile cele mai potrivite, unde sĕ înfiinţeze deposite de manufactură rusă. Până acum s'au luatŭ în perspectivă Tulcea, Galaţĭ, Calafatŭ şi Bucurescĭ. Asemenea deposite are intenţiunea a înfiinţa şi în Bulgaria,

—x—

»Liberalulŭ« din Iaşĭ comunică trista scire despre ncetarea din viéţă a distinsului pianistŭ şi compositorŭ musicalŭ Gh. Scheletti. Perderea acestui bărbatŭ, care prin puterea talentului sĕu devenise o autoritare musicală în România, lasă o lacună ce cu greu se va îndeplini. Imormêntarea s'a făcutŭ Marţĭ, 15 Septemvre.

Importulŭ şi esportulŭ Ungariei în a. 1886.

In fine i-a succesŭ oficiului statisticŭ alŭ ţĕrei sĕ publice datele referitóre la esportulŭ şi importulŭ articlilorŭ de comerciu pe anulŭ 1886. Estragemŭ din raportulŭ numitului oficiu de statistică următórele date:

Valórea întregului importŭ pe anulŭ 1886 face: 421.128,862 fl., ér valórea esportului face 419.175,200 fl. Cifrele acestea, precum vedemŭ, nu suntŭ prea îmbucurătóre pentru Ungaria, căcĭ importulŭ e mai mare cu unŭ milion 953,662 fl. decâtŭ esportulŭ. Desavantagiul acesta este a se datora în mare parte rĕsboiului vamalŭ, portatŭ cu România.

Partea cea mai mare a importului, socotită în preţŭ de 170,108,040 fl., constă din îmbrăcăminte, ţĕsĕturĭ şi fânáriă, precum şi din articulĭ de lucsŭ pentru toalete. S'au esportatŭ articole de acestea numai în preţŭ de 23 milióne, rĕmâne prin urmare unŭ pasivŭ de 146 milióne fl. De asemenea întrecură importulŭ pieilorŭ lucrate, ghetelorŭ şi blanelorŭ cu 59 milióne esporturile; importulŭ metalelorŭ întrece cu 16 milióne, alŭ obiectelorŭ de artă şi literatură cu 9 milióne, alŭ obiectelorŭ de sticlă şi de lutŭ cu 7 milióne, alŭ oleiului şi productelorŭ de sticlă 6 milióne; afară de acésta marĭ sume de banĭ esŭ din ţéră pentru deosebite maşinĭ. Se espórtă din ţéră mai vêrtosŭ vite, lână, bucate, făină, tutunŭ şi piei.

Paroxismulŭ unguresců.

Frumósă şi plăcută este contemplaţiunea, când veḑĭ pe capulŭ familiei, pe tată, în armoniă cu ceilalţĭ membri ai familiei sale, cu fii sĕi, te pĕtrunde până la inimă scena alipirei şi a aderinţei produsă la timpurĭ binevenite, şi recerută de împrejurărĭ; dér svêrcolitura sforţată a unuia dintre fraţĭ, înscenată cu premeditaţiunea de a denegri pe ceilalţĭ respinşĭ dela masa şi binele patrimoniului, este o adevĕrată ostentaţiune ipocrită care-lŭ umple cu greaţă pe totŭ omulŭ binesimţitorŭ.

Nu voimŭ noi a trage la îndoială fidelitatea modernă a naţiunei maghiare faţă de tronŭ, şi de domnitorŭ, dér ne aduce la mirare modalitatea cu care se descopere acésta prin organele guvernamentale ale administraţiunei şi ale societăţii maghiare.

Noi scimŭ bine că, décă n'ar fi atâta românime în Ardealŭ, şi décă acésta n'ar ţiné la naţionalitatea sa şi la instituţiunile sale naţionale, tămbălăulŭ de demonstraţiune nu era aşa de sgomotosŭ şi sforăitorŭ.

Puterea domnitóre a Maghiarilorŭ a umplutŭ Ardealulŭ, respective tóte Comitatele şi organele lui, cu cetele sale de deregĕtorĭ şi de agenţĭ, aceştia adunaţĭ la Cluşiu voescŭ a arĕta Monarchului că Ardealulŭ întregŭ jubiléză, e mulţămitŭ cu stările actuale, şi nu doresce alta decâtŭ ca popórele nemaghiare sĕ sară de vii în căldarea topitóre a Kulturegyletului.

Dér, d-nilorŭ şi fraţilorŭ maghiarĭ, spuneţi-ne: că din poporaţiunea română de 1.300,000 a Ardealului, afară de preoţimea condusă de archiereii sĕi, inteliginţa şi alţĭ onoraţiorĭ ai sĕi neofficialĭ unde şi cu ce modalitate şĭ a putută descoperi bucuria sa asupra venirei monarchului? Cugetaţĭ D-vóstră că acéstă apariţiune nu bate în ochii lumei? o apariţiune straniă, că maioritatea unei ţĕrĭ nu póte sĕ sĕrbătoréscă şi sĕ-şĭ descopere bucuria, prin organele sale?

Veţĭ rĕspunde: şi acésta documentéză nepatriotismulŭ, separatismulŭ Românilorŭ, ce e egalŭ cu nelealitatea! dér rogu-vĕ sĕ nu o spuneţĭ acésta aşa cam pré iute şi fără de rumegare, ci mai ântêiu sĕ vĕ aduceţĭ aminte, că în 1857, când Maiestatea Sa a întreprinsŭ călĕtoria prin Ungaria, şi boerimea a fostŭ atinsă din partea guvernului cu întrebarea, că nu s'ar pregăti la întêmpinărĭ sĕrbătorescĭ? aceea boerime a ţinutŭ o conferinţă şi resultatulŭ s'a împărtăşitŭ locurilorŭ competente cu următoriulŭ rĕspunsŭ laconicŭ: resultatulŭ prea scurtei nóstre consultărĭ este, că boerimea în situaţiunea tristă a naţiunei nu póte manifesta semnulŭ de bucuriă şi a arangia sĕrbătorirĭ.“

Décă d-vóstră aţĭ putută face acésta atuncĭ, pentru ce sĕ n'o pótă face Românii Ardealului acuma, când situaţiunea naţiunei lorŭ este şi mai tristă ca a d-vóstre în 1857?

Dér deja pornirea cercurilorŭ oficióse şi neoficióse ale Maghiarilorŭ pentru întêmpinările sĕrbătorescĭ s'a începutŭ cu atâta vehemenţă şi respingere a altorŭ elemente, încâtŭ era cu neputinţă o apropiere sinceră şi unire frăţéscă; totŭ ce bucinau ḑiarele şi puteai auḑi din gurile dătătóre de tonŭ era „numai şi numai naţiunea şi limba maghiară, elementulŭ susţinĕtorŭ de statŭ, — apostrofarea agitaţiunilorŭ elementelorŭ străine (Sic!) că regele în Cluşiu vrea sĕ arate agitatorilorŭ că uniunea e perfectă etc. etc.«

S'a şi efeptuitŭ ca Mitropolitulŭ Mironŭ sĕ nu fiă primitŭ la Deva, ci la Cluşiu.

Ni suntŭ cunoscute şi vorbele ce le a grăitŭ guvernulŭ prin gura Maiestăţii Sale; în urmarea acestora, după părerea Maghiarilorŭ vai de noi Valahii! Suntemŭ înfrânţĭ cutropiţĭ cu vorbele Maiestăţii Sale, şi cugetă că ni s'a înfundatŭ gura cu vorbele „a király mondotta“ (regele a ḑisŭ.)

Dér aci în culmea bucuriei sĕ vĕ aduceţĭ aminte éră şi de unele momente istorice, carĭ ni suntŭ „magistra vitae.“

In primulŭ rescriptŭ alŭ Maiestăţii Sale regale cătră dieta Ungariei din a. 1861 se găsescŭ cuvinte pentru naţiunea română din Ardealŭ, carĭ ponderéză mai tare, ca şi rĕspunsurile date la unele deputaţiunĭ. Putemŭ ḑice şi noi »regele le-a scrisŭ.“

Cugetaţĭ D-vóstră că veţĭ îmbĕta lumea cu astfelŭ de vorbe şi rĕspunsurĭ, carĭ le facŭ organele guvernului actualŭ? Rĕu s'a tocmitŭ treaba că din tóte vorbele domnitorului domnii ḑilei nu vreau sĕ scótă alta, decâtŭ unŭ ciomagŭ cu carele sĕ se bată capulŭ Românilorŭ; puţină mângăere din călĕtoria suveranului, décă aievea ar fi aşa.

Dér pentru D-ḑeu, unitatea statului, uniunea perfectă a Transilvaniei şi egemonia rassei maghiare, cum a putută permite Superintendentului luteranŭ, ca sub coróna Sântului Stefanŭ sĕ se presinte cu o corporaţiune bisericéscă în limba »Vereinului nemţescŭ«, şi ca „regele maghiarŭ« sĕ le rĕspundă totŭ în aceeaşŭ limbă, când

---

FOILETONU.

APĔRAREA TRANSILVANIEI

contra

ROMÂNIEI ALIATĂ CU RUSIA.

(Urmare,)

Dér orĭ-cum ar fi, noi — considerândŭ marea divergenţă de interese ale Statelorŭ aliate — persistămŭ în părerea nóstră, că *România* va prefera sĕ câştige prin forţele sale proprii, ceea ce ar voi sĕ câştige dintr'unŭ asemenea rĕsboiu, contândŭ, bine înţelesŭ, pe ajutorulŭ indirectŭ alŭ *Ruşilorŭ,* însĕ, fără a renunţa la independenţa sa séu a oştirei sale.

Credemŭ, că acésta este unŭ lucru naturalŭ, care caracteriséză nu numai pe unŭ individŭ, ci şi pe unŭ poporŭ.

In fine, mai putemŭ lua în consideraţiune şi depărtarea însemnată a fie-cărui corpŭ de armată *rumânŭ* de teritorulŭ presumtivŭ de adunare séu de desfăşurare alŭ armatelorŭ *rusescĭ* şi acésta mai cu sémă din causa insuficienţei drumurilorŭ de ferŭ din părţile acele, încâtŭ, trupele *ruso-române* cu greu s'ar putea întruni înainte de a se începe operaţiunile.

Sĕ cercetămŭ dér, décă ar fi consultŭ, ca noi sĕ evacuămŭ cu totulŭ acele provincii, carĭ arŭ forma obiectivulŭ operaţiunilorŭ armatei *române* în casulŭ, când aliaţii arŭ înainta separatŭ, concentrându-ne tóte forţele pe teatrulŭ principalŭ de operaţiune în contra *Ruşilorŭ;* séu décă n'amŭ face mai bine ca sĕ lăsămŭ strictulŭ necesarŭ de trupe pentru o apĕrare rigurósă şi contra *Românilorŭ.* Ḑicemŭ în adinsŭ: *strictulŭ necesarŭ de trupe.*

Fără a ţiné sémă de adevĕrulŭ, că cu greu cedéză cineva teritoriile sale inamicului, fără o lovitură de sabiă, credemŭ însĕ că trebue sĕ ne hotărâmŭ a lăsa forţe corĕspunḑĕtóre în partea ţĕrei ameninţată de unŭ atacŭ alŭ *Românilorŭ.*

Acéstă părere a nóstră se argumentéză de sine, adecă prin faptulŭ, că nu se póte admite în modŭ absolutŭ, că sorţii de victoriă ai grosului armatei nóstre asupra *Ruşilorŭ* arŭ fi mai garantaţĭ prin desertarea complectă de trupe a provinciilorŭ ameninţate de *Românĭ.* Cu atâtŭ mai puţinŭ se póte admite acésta, cu câtŭ bine scimŭ, că unŭ colosŭ de armată, cum este cea *rusésců,* dispune de o forţă de resistenţă nemărginită. Chiar admiţêndŭ că după unŭ timpŭ óre-care dela începerea ostilităţilorŭ armata *rusă* ar fi bătută, totuşĭ în decursulŭ rĕsboiului, puterea ei de resistenţă se va nutri necontenitŭ prin aducerea în luptă de trupe próspete din vastulŭ sĕu imperiu.

Décă provinciile nóstre ameninţate de *Românĭ* arŭ fi cu totulŭ deşertate de trupe, este evidentŭ că armata *română* le va ocupa şi după ce 'şĭ va asigura posesiunea lorŭ va putea procede la joncţiunea cu armatele *rusescĭ,* cu mai multă energiă şi înlesnire chiar, decâtŭ în casulŭ când tóte aceste operaţiunĭ ale ei arŭ fi contrariate de unŭ corpŭ de trupe *Austro-Ungare,* fiă elŭ câtŭ de micŭ, dér activŭ, energicŭ şi sprijinitŭ în acţiunile sale de configuraţiunea topografică a ţĕrei.

In primulŭ casŭ, cu greu amŭ putea împedica operaţiunele de joncţiune ale *Românilorŭ* înainte ca sĕ fi reuşitŭ noi a bate pe *Ruşĭ* astfelŭ încâtŭ acestŭ ajutorŭ considerabilŭ, din partea armatei *române,* sĕ nu le mai pótă folosi nimicŭ; ḑicemŭ acésta presupunêndŭ că acţiunea belică ar începe pe teatrulŭ de operaţiune secundarŭ mai înainte, decâtŭ pe celŭ principalŭ. Cu alte cuvinte, detaşarea unui corpŭ de trupe în formă mai slabă în faptŭ însĕ destulŭ de tare ca sĕ se pótă achita de problema: *a întârḑia înaintarea Românilorŭ separândŭ ambele armate inamice câtŭ se póte mai multŭ timpŭ.* Credemŭ că acésta n'ar fi o rĕspândire greşită de forţe, din contră, grosulŭ armatei nóstre ar câştiga indirectŭ avantagiulŭ a avé cu unŭ inamicŭ mai puţinŭ pe teatrulŭ de operaţiune principalŭ şi decisivŭ.

Óre, contra cărei provincii a imperiului nostru s'ar îndrepta ofensiva *României?*

Austro-Ungaria se învecinéză cu *Regatulŭ română*

bine scimŭ, ca între luteraui suntŭ şi Maghiarĭ, nu nu mai Sasĭ şi Germanĭ? De bună sémă niţică complimentare d-nului Bismarck.

Décă avemŭ libertate destulă între marginile legei, pentru ce nu i s'a permisŭ şi metropolitului Mironŭ şi Vancea sĕ bineventeze şi ei pe Suveranulŭ în limba română? limba poporului de 3 milióne, însemnéză ea mai puţinŭ decâtŭ a Sasilorŭ de 200.000? Vedeţĭ, domnilorŭ, ironia sorţii, vedeţĭ egalitatea şi libertatea buciumată! Veţĭ afirma déră că limba română pentru urechile monarchului ar fi vătămătóre, când acelŭ monarchŭ nu de multŭ la articulii de lege românescĭ, 'şĭ-a subsemnatŭ gloriosulŭ nume în limba română?

Dér beţia paroxismului maghiarŭ, cu ai cărui aburĭ voiaţĭ sĕ acoperiţĭ Transilvania ca sĕ nu pótă vedé lumea altŭ elementŭ în ea, decâtŭ elementulŭ maghiarŭ, acea beţiă, dicŭ, a trecutŭ; vine timpulŭ de rĕcorélă şi veţĭ puté medita asupra temei, „că nu limba, nu culturegyletulŭ magharŭ, nu fişpanii şi vicişpanii, 'şi nu banderiulŭ magnaţilorŭ va mântui ţéra în casŭ de nevoiă, ci în prima liniă braţele sutelorŭ de mii de ostaşĭ românĭ, a cărorŭ dare în avere şi sânge ponderéză mai multŭ în lume, ca fanforanadele şi vorbele sforăitóre, carĭ trecŭ ca bulbucii (beşicile) plóiei recente.

Rotuna.

Brădeştĭ, Moldova, 15 Septemvre 1887.

(Urmare şi fine.)

Programulŭ cursului d-sale a fostŭ pe câtŭ de vast pe atâtŭ şi de interesantŭ şi folositorŭ, cuprindêndŭ următórele puncte:

împletiturĭ de papură, împletiturĭ perfecţionate de paie, de nuiele (mlaje), apoi coloritulŭ acestora de asemenea perfecţionatŭ, apoi împletiturĭ de scaune din trestiă fină (bambus) împletiturĭ de pérŭ, coloritulŭ mobilelorŭ, văpsitulŭ lânei, cânepei si inului, poleitulŭ séu lustruitulŭ lemnului şi albinăritulŭ celŭ mai practicabilŭ după sistemulŭ lui Dzirzon; afară de aceste puncte cuprinse în programă au mai propusŭ si auritulŭ. Aicĭ trebue sé-mĭ esprimŭ regretulŭ meu, căcĭ nu a permisŭ timpulŭ celŭ scurtŭ ca d-nii instructorĭ cu deosebita d-lorŭ bunăvoinţă sĕ ne pótă instrua şi ceva din témplăritŭ, precum facerea stubeielorŭ (târne, cosniţe) după sistemulŭ lui Dzirzon, a ramelorŭ ş. a.

Veselŭ de frumósele succese cu carĭ a fostŭ încoronatŭ acestŭ cursŭ atâtŭ de bine întocmitŭ, nu potŭ ca sĕ nu-mĭ esprimŭ cu acéstă ocasiune mulţămită şi recunoscinţa mea d-lor conducĕtorĭ G. Moianŭ şi C. Muşlea, carĭ s'au supusŭ la o sarcină atâtŭ de mare, necruţândŭ nicĭ ostenéla, nicĭ timpŭ şi nicĭ mijlóce materiale pentru ajungerea scopului urmăritŭ: de a se lăţi în poporulŭ românŭ toţĭ ramii industrialĭ, de carĭ are lipsă. Cursurĭ de felulŭ acestuia ar trebui sprijinite din tóte părţile, pe lângă tóte jertfele, lucrându-se într'acolo, ca sĕ devină în permanenţă anuală, pentru ca cu atâta mai uşorŭ sĕ ajungemŭ la scopulŭ doritŭ.

Nu sciu însĕ cum se vorŭ mai puté supune d nii conducĕtorĭ ai cursului numitŭ mai susŭ unorŭ greutăţĭ atâtŭ de marĭ, precum au fostŭ acelea, carĭ au trebuitŭ sĕ le învingă în trecutŭ, până la cursulŭ de sub întrebare. Zelulŭ şi însufleţirea ce am vĕdutŭ că o au d-lorŭ pentru urmărirea ideei înalte de a lăţi totŭ felulŭ de industriă de casă în poporŭ, mĕ facŭ a spera cum că orĭ-ce pedecă ar întêmpina pe acéstă cale nu va fi în stare a-i opri de a-şĭ continua lucrările în acéstă direcţiune cu aceeaşĭ forţă ca şi în trecutŭ, ba încă sperŭ că'şĭ vorŭ afla şi alţĭ imitatorĭ şi sprijinitorĭ ai causei industriale a poporului nostru.

Şi nicĭ că s'arŭ puté aştepta altcum resultate de îmbunătăţire pentru sórtea multŭ cercatei nóstre naţiunĭ. Décă nu se vorŭ îngriji de poporŭ bărbaţĭi luminaţĭ a-i acestuia, atuncĭ dela cine óre se va puté aştepta o conducere înţeléptă spre binele şi fericirea lui pe când este bine sciutŭ, că fericirea poporului este totŭ-odată şi a conducĕtorilorŭ lui.

Privindŭ lucrulŭ din altŭ punctŭ de vedere, óren u ar fi pĕcatŭ strigătorŭ la cerŭ, lăsândŭ pe poporŭ în întunerecŭ, adecă lipsitŭ de cunoscinţele, carĭ l'ar putea aduce la o posiţiă mai mulţămită, folosindŭ în modulŭ celŭ mai raţionalŭ totŭ ce-i dă natura împrejurulŭ sĕu? Papură, paie, pipirigŭ, mlaje (nuiele) pĕrŭ şi alte soiurĭ de materialŭ, carĭ află omulŭ în stare brută în nemijlocita sa apropiere, nu este óre mai rentabilŭ a se folosi pentru pregătirea a totŭ felulŭ de obiecte necesare pentru viéţă, decâtŭ a se lăsa sĕ piéră fără de a ne aduce măcarŭ atâta venitŭ câtă contribuţiă se plătesce pe loculŭ unde crescŭ? Etă dér productele din care trebue sĕ se desvólte industria poporală naţională, fără de care nu putemŭ aştepta îmbunătăţirea stărei materiale a poporului. Pentru de a ajunge pe calea acéstă mai iute şi mai uşorŭ la ţinta dorită, singurŭ scóla e chemată. Introducerea împletiturilorŭ din industria de casă în scólele normale pedagogice, ca obiectŭ de învĕţământŭ şi prin elevii acesteia, ca învĕţătorĭ în scóle e singurulŭ mijlocŭ de a străbate în poporŭ cunoscinţele diferiţilorŭ ramĭ din industria de casă.

Pe acéstă cale însĕ se vorŭ vedea resultatele dorite numai după mai mulţĭ anĭ de dile. Pentru unŭ timpŭ mai apropiatŭ va fi necesarŭ ba chiar indispensabilŭ ca sĕ se instituе în vacanţia de véră cursurĭ pentru învĕţătorĭ ca cele amintite mai susŭ, séu şi după metodulŭ cum a binevoitŭ a începe Venerabilulŭ D-nŭ Ioanŭ Popescu din Bârladŭ în véra acésta.

Cursurile de felulŭ acesta potŭ fi séu pentru fiă care judeţŭ în parte, séu pentru mai multe. Aceste cursurĭ sĕ se continue în fie-care anŭ până atuncĭ, până când nu va mai esista nicĭ măcarŭ unŭ singurŭ învĕţătorŭ, care sĕ nu cunóscă toţĭ ramii de industriă de casă, care o póte practica poporulŭ. Se înţelege de sine că tóte acestea numai la iniţiativa şi sprijinulŭ guvernului se potŭ realisa; ceea ce nicĭ nu mai încape îndoială că dór nu ar fi posibilŭ, pe când dincolo de Carpaţĭ au făcutŭ acésta cu celŭ mai bunŭ succesŭ anumiţĭ învĕţătorĭ singuraticĭ pe risiculŭ lorŭ propriu.

Închei cu speranţa de a vedé câtŭ de curêndŭ unŭ începutŭ câtŭ de micŭ, dér seriosŭ în favorulŭ ideii desfăşurate mai susŭ.

I. Juga,
învĕţătorŭ.

Congresulŭ de higienă din Viena.

Lunĭ, 26 Septemvre, s'a deschisŭ, în sala societăţii de musică din Viena, congresulŭ higieniştilorŭ. Pe la órele 11 sala cea mare a fostŭ literalminte ocupată, aşa că mulţĭ din membrii congresului nu mai găsiau locŭ şi se îndesau în fundulŭ sălei şi prin loge. Galeria a fostŭ ocupată de dómnele membrilorŭ congresului. Adunarea a fostŭ fórte imposantă atâtŭ prin numĕrŭ câtŭ şi prin presenţa multorŭ celebrităţĭ europene.

Dintre învĕţaţii, carĭ atraseră mai cu deosebire atenţiunea lumei se potŭ cita cunoscuţii profesorĭ Virchow, Pettenkofer şi Brouardel (Paris).

Din corpulŭ diplomaticŭ erau presenţĭ: ambasadorul germanŭ, principele Reuss; ambasadorulŭ rusŭ, principele Labanov; ambasadorulŭ italianŭ, contele Nigra; trimisulŭ Belgiei, contele Ionghe d'Ardoye; trimisulŭ Bavariei, con tele Bray Steinburg.

Dintre miniştrii Austriei se aflau faţă: Dr. de Gautsch, baronulŭ Ziemialkowski, marchizulŭ de Bacquehem, baronulŭ Prazak, contele Falkenhayn şi în loculŭ ministrului de rĕsboiu lt.-colonelulŭ baronŭ Merkl.

În adunare se mai observă cu deosebire primarulŭ din Serajevo, Mustapha Fazil Bey; farmacistulŭ curţei Sultanului, Sloninski şi mediculŭ intimŭ alŭ şachului Persiei, dr. Tholonzana, într'o uniformă fórte bogată.

Precisŭ la órele 11 sosi principele moştenitorŭ Rudolf, care deschise acestŭ alŭ şésele a congresŭ internaţionalŭ prin unŭ discursŭ liberalŭ.

Urmară apoi obicĭnuitele discursurĭ de curtoasie, după care profesorulŭ dr. Brouardel ţinŭ o importantă prelegere asupra modului întinderei typhosului abdominalŭ. Elŭ arată, că sciinţa a reuşitŭ sĕ împedece contagiunea acestei bolĭ. Constată apoi, că din 100 de casurĭ de typhus abdominal, 80 suntŭ causate de apă prósta; ar fi neertatŭ a nu se lua mĕsurĭ grabnice, fiă orĭ câtŭ de costisitóre, pentru a se procura omenirei apă curată de beutŭ.

Bĕtrînulŭ profesorŭ de Pettenkofer vorbĭ apoi despre instrucţiunea higienei în Universităţĭ şi şcolĭ technice superióre, arĕtândŭ cu date statistice în mână importanţa şi efectele bune ale higienei. Apoi prima şedinţă a congresului se ridică.

Raportŭ poliţienescŭ. — O dovadă de sărăcirea ce ia proporţiunĭ între o parte a poporaţiunei Braşovului ne dă faptulŭ, că o femeiă bĕtrână din Scheiu în vêrstă de 87 de anĭ, cerŭ adĭ dela căpitănia (poliţia) orăşenéscă sĕ i se procure unŭ paşaportŭ pentru streinătate, spre a-şĭ căuta în România mijlócele necesare pentru întreţinerea vieţii.

Telegramă part. a „Gaz. Trans."

SĂTMARŬ, 30 Septemvre. — **Dr. Vasilie Lucaciu a fostŭ pusŭ în libertate. Ruşine asupra contrarilorŭ.**

Adresămŭ bravului luptătorŭ din Sătmarŭ sincerile nóstre felicitărĭ! Priméscă din partene o frăţéscă strângere de mână! — Red. „Gaz. Trans."

DIVERSE.

O nouĕ invenţia a lui Edinson. — În şedinţa trecută a asociaţiei americane pentru înaintarea sciinţelorŭ, care s'a ţinutŭ în New-York, a cetitŭ renumitulŭ Tomas Alva Edinson unŭ raportŭ asupra celei mai nouĕ descoperirĭ pe terenulŭ electro-technicŭ. E vorba de aşa numitulŭ „Dinamo-piromagnetic". Acestŭ aparatŭ are scopulŭ de a produce electricitate prin arderea cărbunilorŭ, o problemă la a cărei deslegare s'au truditŭ mulţĭ chemicĭ modernĭ, dér n'au ajunsŭ la resultatŭ. Metoda lui Edinson o cea mai uşoră şi mai eftină; din douĕ tone de cărbunĭ aprinşĭ, cu mijloculŭ aparatului „Dinamo-piromagneticŭ" poţĭ scóte atâta electricitate câtŭ arde într'o séră în 30 de lămpĭ, fiă-care lampă cu 16 luminĭ!

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

prin *Bucovina* şi *Transilvania* (fără sĕ mai socotimŭ şi părţile *sudŭ-estice* ale *Ungariei*, adecă *Banatulŭ*), cu alte cuvinte prin douĕ provincii a cărorŭ populaţiune în cea mai mare parte se rudesce prin origine şi limbă cu populaţiunea *României*. Achisiţiunea acestorŭ ţĕrĭ este dér o dorinţă ardĕtóre pentru *România*.

Ca sĕ putemŭ sci anume, care din aceste douĕ provincii póte fi ameninţată, în prima liniă, de către invasiunea *română*, e destulŭ sĕ aruncămŭ o privire pe hartă şi înainte de tóte sĕ luămŭ în consideraţiă situaţiunea geografică a *României*, în raportŭ cu aceste douĕ provincii.

Charta ne arată, că *România* cuprinde frontulŭ de *Estŭ* şi *Sudŭ* alŭ *Transilvaniei*, pe când despre *Bucovina*, ea se limitéză cu imperiulŭ nostru numai pe o întindere relativŭ scurtă.

Deşi acéstă configuraţiă a frontariei nu póte esclude o invasiune a *Românilorŭ* în *Bucovina*, (căcĭ situaţiunea excentrică a *Bucovinei* în raportŭ de massa principală a *României*, adecă inconvenientele desfăşurărei strategice şi mai alesŭ ale basei de operaţiune, se potŭ ameliora prin strămutarea şi prelungirea basei spre *Nordŭ* în provinciile limitrofe *rusescĭ* şi în specialŭ în *Basarabia*) totuşĭ mai cadŭ în cumpĕnă şi alte considerante, multŭ mai ponderóse, carĭ ne facŭ a presupune că agresiunea *României* va fi îndreptată contra *Transilvaniei*.

Ocuparea *Bucovinei* în raportŭ de cea a *Transilvaniei*, nu sporesce cu multŭ teritoriulŭ *României*; Condiţiunile fisice ale Bucovinei nu favoriséză de locŭ operaţiunele a corpurĭ marĭ de armată; în privinţa resurselorŭ de totŭ felulŭ, acéstă ţéră este săracă, spaţurile de desfăşurare suntŭ mărginite; comunicaţiunile insuficiente; subsistenţa, bivuacarea şi cantonamentulŭ masselorŭ marĭ de trupe, dificile; şi chiar décă invasiunea ar reuşi a se face prin vaile practicabilă şi lipsite de întărirĭ, totuşĭ noi ca apĕrătorĭ, amŭ avea avantagiulŭ a găsi posiţiunĭ bune, pe carĭ cu forţe superióre, le-amŭ putea disputa multŭ timpŭ inamicului, care alt-felŭ din causa spaţiului ângustŭ nu 'şĭ va putea desfăşura tóte forţele sale disponibile.

Credemŭ dér că *invasiunea Românilorŭ în Transilvania este mai probabilă*.

Acéstă credinţă a nóstră o mai justificămŭ odată prin configuraţiunea frontariei *Transilvaniei*, care oferă armatei *române* marĭ avantage în privinţa condiţiunilorŭ de desfăşurare şi de basă; ér după trecerea munţilorŭ, comunicaţiunĭ mai bune; abondenţa mai mare de resurse mai cu sémă în unele ţinuturĭ precum: în ţéra *Bârsei*, (Burzenland), în şesulŭ *Sibiiului* (Hermannstadt) etc. în fine, spaţiurĭ mai întinse pentru desfăşurarea forţelorŭ.

Deşi acestŭ din urmă avantagiu nu póte fi destulŭ de suficientŭ în raportŭ de respectabilulŭ efectivŭ alŭ armatei *române*, care şi din alte consideraţiunĭ, totŭ va fi silită a-şĭ divida forţele sale, totuşĭ acéstă divişare nu se póte considera ca o greşélă, pe câtŭ vreme armata *română* va dispune de o superioritate numerică însemnată şi ca linii de înaintare, de comunicaţiunĭ bune şi multe.

Transilvania, fiindŭ astfelŭ obiectivulŭ geograficŭ alŭ operaţiunilorŭ *române*, ea devine pentru noi teatrulŭ de operaţiunĭ *secundarŭ*, pe care însĕ, cum am mai disŭ, trebue s'o apĕrămŭ cu trupe câtŭ se póte mai puţine, dér cu cea mai mare energiă posibilă şi acésta în scopulŭ de a menţine separaţiunea asistentă între ambile grosurĭ ale armatelorŭ inamice şi de a împedeca coacţiunea *Românilorŭ* asupra operaţiunilorŭ principale ale armatei nóstre, etc.

Suntemŭ de părere, că pentru resolvarea acestei probleme, ajunge unŭ corpŭ de armată compusŭ din 3—4 diviţii, (între carĭ şi o diviţiă de Honvedĭ) şi acesta chiarŭ în casulŭ, când *Românii* şĭ-ar pune în acţiune întréga lorŭ armată operativă.

Deórece, din capulŭ locului, nu împărtăşimŭ idea unei ofensive *austriace* în ţéra inamică, şi acésta din causa inferiorităţei numerice a forţelorŭ nóstre disponibile, nevoiţĭ suntemŭ sĕ încercămŭ a găsi mijlócele de apĕrare în condiţiunile topografice ale ţĕrei.

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 28 Septemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 20
Rentă de hârtiă 5%	87.10
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	— —
Bonurĭ rurale ungare	104.30
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.20
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 30
Bonurĭ rurale transilvane	104 25
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100. —
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 25
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123 50
Renta de hârtiă austriacă	81 25
Renta de arg. austr.	82 45
Renta de aurŭ austr.	112 40
Losurile din 1860	135.50
Acţiunile băncei austro-ungare	881 —
Act. băncei de creditŭ ung.	287.75
Act. băncei de creditŭ austr.	282.10
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	9.96
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 55
Londra 10 Livres sterlinge	125 85

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 15 Septemvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	91 1/2	92 1/2
Renta rom. amort. (5%)	95 1/4	95 3/4
» convert. (6%)	89 3/4	90 1/4
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	35—	36 —
Credit fonc. rural (7%)	104 3/4	105 1/2
» „ „ (5%)	89 1/2	90 1/4
» » urban (7%)	103 1/4	103 3/4
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	87—	87 1/2
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.—	14. 1/4
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01	2.02

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 29 Septemvre st. n. 1887.

Bancnote româneseĭ	Cump.	8.64	Vênd.	8.68
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.94	»	9.98
Lire turcescĭ	»	11.22	»	11.28
Imperialĭ	»	10.21	»	10.26
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularităţĭ la primirea ḑiarului onor. abonaţĭ suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS."*

TARIFA anunţurilorŭ şi inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. —cr. 6.
Pentru inserţiunĭ şi reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de	3— 4 orĭ	10%
„ „ „	5— 8 „	15%
„ „ „	9—11 „	20%
„ „ „	12—15 „	30%
„ „ „	16—20 „	40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ		50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

ABONAMENTE la „Gazeta Transilvaniei"

se potŭ face cu începerea dale 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ	3 fl. —
„ şése lunĭ	6 fl. —
„ unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

„ pe trei lunĭ	10 francĭ
„ şése lunĭ	20 „
„ unŭ anŭ	40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după améḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de améḑĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după améḑĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după améḑĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după améḑĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ Zêrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da améḑĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.